

NIEDZIELA WNEBOWSTĄPIENIA PAŃSKIEGO

EWANGELIA WEDŁUG ŚW. ŁUKASZA 24,46-53 — Ps. 46

+ I powiedział im: Tak jest napisane i dlatego Mesjasz musi cierpieć i zmartwychwstać dnia trzeciego. W Jego imię trzeba też głosić wspaniałym ludziom, rozpoczynając od Jeruzolimy, pokutę i odpuszczenie grzechów. Wy zaś macie świadczyć o tym wszystkim. A Ja zyskam na was obietnicę mego Ojca. Pozostaniecie w mieście aż do czasu przyzyczenia się w moc z góry. I wyprowadził ich poza miasto, do Betanii. Tam, wzniosłszy swoje ręce, błogosławił ich. I tak, udzielając im błogosławieństwa, odszedł od nich i został zabrany do nieba. A oni, oddawszy Mu pokłon, wrócili do Jeruzolimy radując się. I pozostawali ciągle w świątyni wielbiąc i chwając Boga.

+

Na czasie jest dzisiejszy Psalm 46, który zachęca nas do radości, z okazji tryumfalnego Wniebowstąpienia Pańskiego. Wszystkie narody klaskające rękoma, wykrzykujące Bogu głosem wesela. (Ps. 46,1). Harmonizuje z dzisiejszą uroczystością, wstąpił na niebiosa i zasiadł po prawicy Ojca (Mk. 16,19). Kościół święty zachęca nas przez psalmistę mówiąc: śpiewajcie Panu, który wstępuje w najwyższe niebiosa. (Ps. 67,32). Uwielbiamy Boga w potrójny sposób. Przez modlitwy ustne, przez wzniesienie myśli ku Bogu, przez ożywianie serc naszych.

Smutny dziś widok przedstawiają nasze rodziny, dziś w domu nikt się nie modli, znikł pacierz codzienny, a przecież dobrze jest chwalić Pana (Ps. 91,1). Niestety przykład idzie z góry. Dziś po domach zakonnych, prawie nie ma czasu na modlitwę, a jeśli jest to jeno resztki, jak Kain ofiarujemy Bogu (Ks. Rodz. 4,4), stąd nie dziw, iż kapłani i osoby Bogu poświęcone, przeżywiają kryzys wewnętrzny. Toć już Pan Jezus powiedział, że mnie nie uczynię nie moście.

Smutny widok przedstawiają nasze uczestnictwa w liturgii Kościoła a zwłaszcza we Mszy świętej. Więcej jest hałasu i niepotrzebnego gadania, niż prawdziwej modlitwy.

Stąd wróćmy do pacierza, do modlitwy wspólnej. Rano ofiaruj Ci Boże moje modlitwy. (Ps. 4). Wieczorem, z Bogiem kończmy dzień, mówiąc do Ciebie się uciekam. (Ps. 7,1). W kościołach naszych zachowajmy milczenie w myśli słów Psalmisty: Tobie przynależy chwala milczenia. A w liturgii mszalnej niech będzie mniej brzdąkania, czy bębnienia, a więcej "musica sacra" i śpiewów liturgicznych, wielbiących Boga słowami Psalmisty: a nie pieśniami, pozbawionymi sensu religijnego. Jedynie tak Bóg będzie uwielbiony. Jedynie tak będziemy ludźmi modlitwy.

Ks. W. S.

Pierwsze Czytanie: Dziej. Apost. 1, 1-11.

Drugie Czytanie: Efez. 1, 17-23.

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade
Artigos Escolares
Material de Escritório

MATRIZ: Rua São Francisco, 237
Telefone: 222-8632 (Pabx)
FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600
Telefone: 222-1229

80.006 CURITIBA

PARANA

POLONIA ZAGRANICZNA

USA:

POMNIK JANA PAWŁA II

W dniu 18 maja 1985 roku, w dniu urodzin Papieża, został zorganizowany komitet, który postawił sobie za zadanie zorganizowanie budowy pomnika Jana Pawła II — pierwszego polskiego Papieża, który odwiedził Cleveland, będąc jeszcze biskupem.

Pomnik, wykonany z brązu i białego kamienia, będzie przedstawiał Papieża z uniesioną ręką, z Matką Boską Częstochowską i Dzieciątkiem, wysokości 15 stóp.

Pomnik zaprojektował i będzie jego wykonawcą znany artysta Henry. Ostatni wykonał on w Cleveland freski na ścianach kościoła Przemienienia Pańskiego oraz wyrzeźbił popiersie Jana Pawła II dla biskupa Pila, za co otrzymał specjalne podziękowanie. Projekt i model pomnika spotkał się z pozytywną oceną wielu dostojnych osobistości.

AUSTRIA:

NAGRODA DLA POLKI

W Wiedniu odbył się Międzynarodowy Konkurs Kompozytorski utworów na kwartet smyczkowy. Duży sukces odnotowała kompozytorka z Krakowa Barbara Buczek. Jej utwór zatytułowany "Transgressio" zdobył nieoczekiwanie trzecią nagrodę.

USA:

PIĘCIU POLAKÓW W KALENDARZU RÓCZNIC UNESCO

Ogłoszony został kalendarz rocznic UNESCO, dotyczących wybitnych osobistości i ważnych wydarzeń historycznych w dziedzinie oświaty, nauki i kultury na lata 1986-1987.

W kalendarzu znalazło się 5 nazwisk Polaków: Jerzego Szaniawskiego (100 rocznica urodzin), Joachima Lelewela (200 rocznica urodzin) — na rok 1986; Jana Heweliusza (300 rocznica śmierci), Leona Schillera (100 rocznica urodzin) i Józefa Ignacego Kraszewskiego (100 rocznica śmierci) — na rok 1987.

SZWECJA:

DZIECIOM POLSKIM

Nie lada przedsięwzięcie podjęła bydgoszczanka zamieszkała stałe w Linköping w Szwecji Bogina Johansson. Od lat prowadziła ona działalność charytatywną na rzecz polskiej służby zdrowia. Obecnie zainicjowała powstanie społecznego komitetu, który po zebraniu środków ma organizować w Bydgoszczy budowę specjalnego ośrodka rehabilitacyjnego dla dzieci.

JUGOSŁAWIA:

WYRÓZNIENIE MIŁOSZA

Czesław Miłosz został wybrany członkiem na granicznym Serbskiej Akademii Nauk. Jego kandydatura została przyjęta jednogłośnie. Do tej pory w Jugosławii ukazało się sześć tomów twórczości Czesława Miłosza w przekładzie Vujicica.

KOŚCIÓŁ DZISIAJ

WATYKAŃSKA INSTRUKCJA O CHRZEŚCIJAŃSKIEJ WOLNOŚCI I WYZWOLENIU

Jak wiadomo, w sierpniu 1984 r. watykańska Kongregacja Nauki Wiary ogłosiła instrukcję "Libertatis nuntius" o niektórych aspektach teologii wyzwolenia. Ow dokument, nazywany czasem "Instrukcją Ratzingera" (od nazwiska kardynała przewodniczącego Kongregacji Nauki Wiary), wskazujący na pewne wypaczenia i niebezpieczeństwa zawarte w teoriach niektórych przedstawicieli owej teologii wyzwolenia, wywołał szeroki dyskusję. Już wówczas jednak w Watykanie zapowiedziano ogłoszenie drugiego dokumentu, który by formułował pozytywne stanowisko Magisterium Kościoła wobec problemów wolności i wyzwolenia. Ow drugi dokument, stał się problemem wolności i wyzwolenia. Ow drugi dokument, stał się problemem wolności i wyzwolenia. Ow drugi dokument, stał się problemem wolności i wyzwolenia.

Nowy dokument, noszący tytuł: "Instrukcja o chrześcijańskiej wolności i wyzwoleniu", podzielony jest na pięć rozdziałów.

Rozdział I omawia sytuację wolności w świecie współczesnym. Mówi o osiągnięciach i zagrożeniach współczesnego procesu wyzwolenia. Zwraca uwagę na wieloznaczność nowoczesnego ruchu wyzwolenia i na niebezpieczeństwa płynące z władzy, jaką człowiek posiada nad przyrodą oraz osiągnięć technologicznych, a także indywidualizmu i kolektywizmu.

Część druga rozdziału I poświęcona jest wolności w doświadczeniu Ludu Bożego. Przypomina, że Kościół zabierał głos w ciągu ostatnich wieków, by ostrzec przed wypaczeniami, które zawierały ryzyko skierowania zapалу wyzwolenieckiego ku gorzkiemu rozczarowaniu. Kościół interweniował w imię prawdy o człowieku, stworzonym na obraz Boży.

Rozdział II o powołaniu człowieka do wolności od grzechu przypomina teologiczne i biblijne zasady powołania człowieka do wolności oraz wskazuje na zło jako przyczynę podziału i uciśku. Zwraca także uwagę, iż ateizm jest błędną formą emancypacji człowieka.

(c. d. n.)

DZIAŁ POETYCKI

JAN PAWEŁ II. PAPIEŻ

DO SOSNY POLSKIEJ

Gdzie winnice wonne, pomarańcze rosna,
Ty domony prostaczku — Zakopjańska Sosno —
Od matki i siostr oderwana rodu
Jeszcze tu mitym jesteś gościem memu oku,
Bowiem oboje doświadczym wyroku.
I mnie także przeniosła pielgrzymka daleka,
I mnie na cudzej ziemi czas życia ucieka.
Czemus choć Cię starania czułe otoczyły
Nie rozwinęłaś wzrostu, utraciłaś siły?
Litasz tu wczesniej słońce i rosy wiosenne
A przecież gązki Twoje błędą, powoli usychasz
Smutni wśród kwiatów plaszysz się.
I nie ma dla Ciebie życia, bo nie ma Ojczyzny,
Drzewo wierne!
Nie zniesiesz wignania, łęsknoty,
Jeszcze troszeczkę jesiennej słoty,
A padniesz martwa.
Obca ziemia Cię pogrzebie
Drzewo moje —
Czy ja będę szczęśliwszy od Ciebie?
***

Sosna została ofiarowana Papieżowi przez pielgrzymkę Górali i posadzona w ogrodzie watykańskim, gdzie uschła.

Więści z Polski

PO ROCZNICY WOJNY — NIESPELNIONE NADZIEJE

Czterdzieści i jeden lat temu nadszedł dzień, który pozostanie na zawsze w pamięci ludzkości. Druga wojna światowa, pozostawiający za sobą po raz pierwszy w dziejach miliony ofiar wśród ludności cywilnej, dobiegła końca. Zwycięstwo i nadzieja na trwałą pokój w wolności switaldy dla narodów, które nazywamy dzisiaj "Światem Zachodnim". Ominęły one jednak Polskę i całą Europę Wschodnią, ślepo i cynicznie oddane w Jalecie pod sowiecką dominację. Niemniej powszechny wybuch radości był zrozumiały. Wojna zakończyła się klęską dla hitlerowskiej Rzeszy Niemieckiej, opętanej szaleniczą żądzą tysiącletniego panowania nad światem. Totalizm niemiecki leżał w grzechach. Ludzkość jednak zapłaciła nieprawdopodobny koszt życia i zniszczeń. Zwycięstwo dawalo pewność, że hitleryzm nie odrodzi się więcej.

Nowy powojenny świat, którego symbolem miały być Narody Zjednoczone, wylał się z chaosu wojny i niemieckich zbrodni. W oczach szczęśliwych ze zwycięstwa krajów sprzymierzonych, Rosja Sowiecka, która rozprawiła się z Niemcami na wschodzie, w sposób nie liczący się z kosztem ludzkim, wydawała się być dobronliwym gigantem.

Ale oznaki, od czego dąży Rosja, nadeszły szybko, kiedy tylko przychyliły objawy radości ze zwycięstwa. Truman odesłał większość wojsk amerykańskich "do domu na Boże Narodzenie". Ale Stalin nie zdemobilizował swych milionowych armii. W sojusznicy Polsce i w Europie środkowo-wschodniej nastal brutalny terror NKWD. Żołnierze Armii Krajowej byli wylapywani, torturowani, więzieni i zsyłani do obozów w głębi Sowie-tów jako "faszyści". Przywódcy polscy zostali u-wiezieni i skazani jako "wrogowie Związku Sowieckiego". Moskwa odmówiła przyjęcia Planu Mars-halla i zabroniła Polsce i Czechosłowacji korzysta-nia z jego dobrodziejstw, które pozwoliłyby szybko odbudować zniszczenia wojenne. Sowiety narzuciły Zachodowi zimną wojnę, podjęły blokadę Berlina i przejęły miasto murem. "Żelazna kurtyna", którą zapowiadał Churchill, zapadła, dzieląc Europę na strefy wpływów, utrzymując się do dnia dzisiejszego.

Wkrótce zaczęła się bezkrawna wojna o Euro-pę. Trwa ona do dnia dzisiejszego. Nie ulega dla nikogo wątpliwości, że w wojnie tej agresor-em jest Rosja Sowiecka, siła utrzymująca swoją dominację w Polsce i w Europie środkowo-wschod-niej, zarazem zagrażając Europie Zachodniej 22-dywjami w Niemczech Wschodnich, setkami ra-

kiat SS-20, wymierzonymi w stollce europejskie, 15.000 czołgów i tysiącami samolotów. Stany Zjednoczone i Europa Zachodnia groźbie tej usu-lują przeciwstawić się przez Sojusz Atlantycki, który Moskwa wszelkimi środkami stara się pod-wać. W Polsce zgnieciono siłą próby rozszerze-nia zakresu wolności i osiągnięcia niepodległości podjęte przez "Solidarność".

W radości ze zwycięstwa, czterdzieści jeden lat temu nie dostrzegano groźby drugiego, sowiec-kiego totalizmu, który zastąpił totalizm hitle-rowski.

O groźbie tej nie można zapominać teraz, kie-dy czymy pamięć zwycięstwa sprzed 41 lat na-leżące do historii. Dzisiejsza rzeczywistość po-zostaje.

EPISKOPAT ZWOLNIŁ WALEŚĘ Z OBOWIĄZANIA PRZEKAZANIA NAGRODY NOBLA NA FUNDACJĘ ROLNICZĄ

Episkopat Polski zwolnił Lecha Wałęsę ze zo-bowiązania wpłacenia 204.000 dolarów, które otrzy-mał wraz z przyznaniem mu Pokojowej Nagrody Nobla, na fundację rolniczą.

Rozmowy między Kościołem a władzami ko-munistycznymi PRL na temat kościelnej fundacji rolniczej od wielu miesięcy uknęły na martwym punkcie. Jednym z powodów była obietnica Lecha Wałęsy, że otrzymane w Oslo pieniądze przeznaczy on na pomoc rolnikom indywidualnym za pośred-nictwem fundacji kościelnej. Episkopat ma na-dzieje, że idąc na tak daleko posunięty kompromis zdola doprowadzić do utworzenia tej potrzebnej fundacji. Członkowie komitetu organizacyjnego spotkali się z kard. Józefem Glempem w celu przedyskutowania istniejących trudności. Po za-kończeniu rozmów Sławomir Siwek, rzecznik pra-sowy komitetu, powiedział, że Prymas Polski wy-kazuje umiarkowany optymizm co do powodzenia całego przedsięwzięcia, pomimo 4-letnich bezo-wolnych rozmów. Siwek dodał, że 28 mln dolarów, które przyrzeczone dla fundacji na Zachodzie dla sfinansowania pierwszego, pilotażowego progra-mu, nadal są aktualne.

Pieniądze otrzymane przez Lecha Wałęsę zło-żone są w banku w Norwegii. Laureat Nagrody Nobla ma teraz poważny problem do rozstrzygni-cia — na jaki inny charytatywny cel przezna-czyć tę wysoką sumę. "Może dam na sprzęt me-dyczny" — powiedział dziennikarzom.

Z drugiej strony wcale nie jest pewne, że o-becnie rzeczywście negocjacje nad fundacją rol-niczą ruszą z miejsca i spodziewany termin jej zatwierdzenia — czerwiec br. — zostanie dotrzy-many.

Jakob Sverdrup, dyrektor Instytutu Nobla, powiedział norweskiej agencji prasowej NTB, że jak do tej pory nie otrzymał od Wałęsy żadnej nowej instrukcji. Przez trzy lata pieniądze zło-żone w banku wzrosły o 40.000 dolarów odsetek.

FILM O ZAMKU

Reżyser Ludwik Perski zrealizował nowy — trzeci już z Kolei — film o Zamku Królewskim w Warszawie. Film "Opowieść zamkowa" przedsta-wia dzieje zamku od jego powstania po dzień dzisiejszy.

Reżyser wykorzystał do realizacji fragmenty starych kronik oraz zdjęcia dokumentalne ze swoich poprzednich filmów.

LISTY KRÓLÓW POLSKICH NA AUKCJI W PARYŻU

Trzy listy króla Stanisława Leszczyńskiego z lat 1750-1753, a więc z okresu, gdy był on księciem Lotaryngii i rezydował w Lunewille, zostały sprze-dane w paryskim domu aukcyjnym Nouveau Drouot. Listy te adresowane do zaprzyjaźnionego z królem markiza de Tressan miały cenę wywo-lawczą po 800 franków, a sprzedane zostały za sumy znacznie wyższe bowiem autografy Lesz-czyńskiego są we Francji szczególnie cenione. Sprzedano również list króla Polski i Franej Hen-ryka Walezego datowany z Paryża z 1568 roku.

PIERWSZY POLSKI MINIKOMPUTER OSOBISTY

W krakowskiej Fabryce Aparatów Pomiaro-wych "Mera Kfap" skonstruowany został oraz uzyskał międzynarodowe rekomendacje jako pier-wszy tego typu w krajach RWPG profesjonalny mikrokomputer personalny, któremu nadano naz-wę "Krak 86". Jest to wszechstronne urządzenie o szerokim zastosowaniu. Docelowo krakowska "Mera-Kfap" produkować będzie w roku 1988 ok. 5 tys. kompletów "Kraka 86".

CENIENI FACHOWCY

Polscy konserwatorzy zabytków są dobrze znani za granicą. Nie oznacza to jednak, że łatwo jest o kontrakty eksportowe. Renowacja zabytków architektury i zabudowy jest rzeczą kosztowną i nie każdego na nią stać.

Jednak konserwatorzy polscy cieszą się taką renomą, że usadowili się mocno np. na rynku za-chodniopolskim. Obok robót konserwacyjno-budowlanych, ekipy Pracowni Konserwacji Zabytków prowadzą również rekonstrukcje malarstwa, m. in. w klasztorze karmelitów we Frankfurcie nad Menem.

W sumie jak powiedział dyrektor Biura Handlu Zagranicznego Pracowni Konserwacji Zabytków Andrzej Orczykowski, w 1985 r., pracowało na kontraktach zagranicznych 615 specjalistów polskich, co stanowi 6,5 proc. zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie. Wypracowali oni jednak aż 16 proc. rocznej sprzedaży PKZ, zarabiając dla kraju dewizy i propagując osiągnięcia polskiej kultury.

- ADUBOS LÍQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLÉS
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.
Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 264-5133
Caixa Postal, 1.130 — Teleg.: "PROAGRO"
80.900 — CURITIBA — PARANÁ

OKULARY
BIŻUTERIE
ZEGARKI

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Casa Liberty

Fones: 234-3741 — 252-1735
Rua Saldanha Maranhão 148 — Curitiba-PR

Cachimbos de Cz\$ 5,80 até Cz\$ 490,00 — Pirógrafos — Bomba para pulverizar plantas — Galoas — Fumos: go-yano, mineiro, amarelinho e Tietê — Lúpulo de importa-ção — Cutelarias de importação — Sementes de cebola, flores e pastos de importação — Cordas — Soldadores a gás e elétricos — Máquinas para corte de cabelos, manuais e elétricas — Fumos desfiados para fazer cigarros — Ca-chimbos — Esmeris elétricos — Lanternas — Focos — Pilhas — Balanças — Panelas de ferro esmaltadas — Rapé etc.

Em breve estaremos atendendo na Rua Trajano Reis, 78 (pegado à Igreja do Rosário).

Bombas para chimarrão: alpaca, ouro e prata — e cuílas.

Komu jaki kwiatek?

W szerokim świecie istnieje równie tradycyny, jak trudny do wykonania określony ceremonial obdarowywania się kwiatami. Orchidei (storczyka) na przykład nie należy wręczać pannie, chyba, że jest to aktorka. Młodej matce należy wręczać ofiarowując raczej kwiaty białe. Młodej matce należy wręczać kwiaty w kolorze różowym lub niebieskim, w zależności od tego, czy urodziła dziecko płci męskiej czy żeńskiej. Dla Pani tego, czy urodziła dziecko płci męskiej czy żeńskiej, dla starszym wieku stosownie są kwiaty koloru fioletowego lub lila. Jeśli ceremonii wręczania kwiatów pragnie się nadać szczególnie uroczysty charakter, można je wręczyć w kryształowym wazonie, koszu itd.

Kwiaty na gałązce — na przykład bez — można ofiarować przy różnych okazjach, natomiast przy okazji większego przyjęcia nie od rzeczy będzie wręczyć pani domu po prostu bukiet kwiatów specjalnie nadających się do przyjęcia do wieczorowej sukni czy plaszcza. Zwyczaj ten przyjmuje się ostatnio coraz szerzej na Zachodzie.

Ruch i serce

Osoby aktywne fizycznie, uprawiające sporty i gimnastykę od wczesnej młodości, mają o wiele większą pojemność płuc i na starość mniejszą ilość cholesterolu i lipidów oraz rzadziej występuje u nich nadciśnienie.

Fakt, że zwiększenie zawartości związków tłuszczowych we krwi oraz wzrost krzepliwości krwi są głównymi przyczynami powstawania zawałów serca.

Dlatego systematyczne spacerowanie i ćwiczenia prowadzą do obniżenia ciśnienia i zawartości cholesterolu. Ruchliwy 60-letni człowiek może mieć takie same ciśnienie, co 30-latek. Pamiętajmy, że nawet w starszym wieku można zacząć gimnastykę zwykłą i oddechową oraz spacerować.

Nie liczmy na cudowne pigułki, które ratują nas przed zawałem, gdyż jest to tylko pomoc, a nie wyleczenie. Wykorzystajmy ruch, jako najprostszy środek i najskuteczniejszy sposób zapobiegania miażdżycy i chorobie niedokrwiennej serca.

Przed wszystkim — codzienne spacerowanie. Nim zaczniemy tę kurację, trzeba pójść do lekarza, by stwierdził, jaki jest nasz stan. Jeżeli nie mamy jakichś specjalnych przeciwwskazań lekarz, zaczniemy od razu kurację — codziennie rano po godzinie spaceru przez jeden miesiąc. W drugim miesiącu — jedna godzina dziennie. Wyjście po zakupy to nie spacer, spacer musi być relaksem. W czasie spaceru trzeba robić głębokie oddechy. Wykluczmy wszystkie ponure myśli. Zwróćmy uwagę na piękno przyrody. W późniejszych miesiącach zwiększajmy czas spaceru. Oprócz spacerów trzeba pamiętać o diecie i hydroterapii. Nieprawdą jest, że starszy człowiek nie powinien uprawiać żadnych sportów. Jazda na rowerze jest wskazana, tak samo jak pływanie, gra w tenisa i pilkę.

W takich warunkach możemy dożyć do późnej starości w zdrowiu. A więc zacznijmy ćwiczyć i spacerować.
C. Tarnawska-Busza

INDICADOR PROFISSIONAL

Adwokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
DR. OLGIERD ANTONI SOKOLOWSKI
SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INWENTARZE ITD.
Praça Pres. Getúlio Vargas, 68 — Tel.: 282-0868
São José dos Pinhais — Paraná

DR EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. — Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta, 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pça Zacarias), Edif. Quinco — Fone: 222-0278 — Curitiba - PR

Joalheria a Pérola e Ótica Moderna

JÓIAS
RELÓGIOS
ÓTICA
CRISTAIS
PORCELANAS
ARTIGOS PARA PRESENTES
NACIONAIS E ESTRANGEIROS

A VISTA OU A CRÉDITO
DESCONTOS ESPECIAIS

Rua Presidente Faria, 282 — Fone: (041) 223-4975
R. Mal. Floriano Peixoto, 12 — CURITIBA — PARANA

W KÓŁKU RODZINNYM

Język ojczysty - skarb narodowy

Nie tylko kraj ten, w którym naród polski żyje, Ojczyzna jest zowie. Jest języka dla Polaków na emigracji druga ojczyzna, która miesi się w mowie polskiej.

Naród polski od samego początku swej państwowości rozumiał, że język jest jego główną więzią i symbolem — wspólnoły, jedynym czynnikiem jedności i świadomości narodu.

Język, jak wielki skarb, ma swoich czynnych strażników i kapłanów, swych pisarzy, poetów, lingwistów, słownikarzy itd. Język jest samodzielnym życiem, które toczy się w ciągu wielu setek lat, ma swoje wzniesienia i upadki; w nim świat odbija się jak w kolorowej fotografii a dzieje świata wypowiedziane są dokładniej niż w odciskach stóp na przedhistorycznych kamieniach. Język jest najbardziej osobistym uczestnictwem człowieka w świecie i najwyższym świadectwem jego życia. Jest on znakomitym orzechem narodu w walce z nieprzyjacielem. Na przykład kiedy straciliśmy niepodległość, kiedyśmy zostali podzieleni między trzech zaborców, został nam język, nie tylko jako środek porozumiewania się, ale jako główny czynnik odrodzenia państwa w sprzyjających okolicznościach.

I mimo, że język jest rzeczą niematerialną, w istocie swej myśli, mowy lub pisma okazuje się trwałszy od samego bytu narodu, od jego architektury, miast, zamków i świątyń. Rzym runął, przeminęła epoka rzymska, je-

zyki ich ostały się w swych pomnikach pisanych, co więcej — nadal są współczesnym, niezastąpionym i nie- wyczerpanym źródłem słowotwórczym dla narodu.

Język to prawdziwy skarb narodowy. O tym, szczególnie my Polacy jesteśmy — nie bez powodu — głęboko przeświadczeni, bo przez lata niewoli przekazywaliśmy ten nasz największy skarb z pokolenia na pokolenie. Skarb tego w kraju strzegłi nasi pisarze i poeci, a gdy wobec bardzo ostrej cenzury nie mogli go dostatecznie bronić, uchodzili na emigrację gdzie tworzyli największe pomniki naszej kultury, która krzepiła naród w kraju.

Zygmunt Krasiński, najmłodszy wśród naszych trzech wieszczów narodowych, w liście do Delfiny Potockiej, która pragnął skłonić, by zamiast języków obcych używała tylko języka ojczystego, języka polskiego, tak do niej pisał: „... świętością jest każdemu narodowi mowa mu właściwa. Kto język swój zatracca, biała temu, własny herb swój maże, odrzuca, hańbi, historii się zapiera, a do ludzkości przestaje należeć, bo ten tylko do ludzkości należy, kto jej służy. Bo tylko język czyni naród bytym członkiem ludzkości. Dopóki naród mówi mową swoją, dopóty jest nieśmiertelny i niezwalczony”.

“W to ojczyźnie nieśmiertelną, mimo działoń niepodzielna, na tę ziemię ukochna, na tę ziemię, naszą ziemię.”

Z pomocą soli można:

- ◆ Zachowywać jasny kolor obranych warzyw i owoców, jeżeli natychmiast po obraniu włożymy je do słabego roztworu soli.
- ◆ Przedłużyć żywot ciętym kwiatom (wysypując do wody szczyptę soli).
- ◆ Zastąpić solą tłuszcz do smażenia ryb i mięsa: na rozgrzaną patelnię wysypać sól i momentem poczekać, aż zacznie “podskakiwać”, po czym smażyć na niej, oczywiście uprzednio już nie soląc.
- ◆ Usunąć świeże plamy z czerwonego barszczu albo kolorowych alkoholi na obrusie: natychmiast posypać grubo solą, odcedzić, uprać.
- ◆ Uzyskać intensywniejszy zapach kompotu z jabłek, dodając odrobinę soli przy gotowaniu. Szczypta jej (przy zaparzeniu) doda też smaku kawie i herbatce.
- ◆ Jeśli olej jest mętny, wysypujemy do butelki łyżkę soli. Wódczak sklaruje się i będzie przejrzysty.
- ◆ Plamy na porcelanowych talerzykach i filiżkach znikną, jeśli przetrzemy je szmatką zanurzoną w soli.
- ◆ Ubijanie śmietany na krem i białek na pianę przebiegać będzie szybciej, jeśli dodamy odrobinę soli.

KUCHNIA POLSKA

LENIWE PIEROGI

1,5 szklanki gotowego purée ziemniaczanego, 3 łyżki młoka w proszku, 4 zrubane łyżki maki, 2 duże jajka, łyżka soli, szklanka, kubek twarogu, 2 łyżki masła, łyżka tartej bulki. Można dodać nieco cukru i sproszkowanego cynamonu.

W dużym, płaskim rondlu nastawić wodę. Na stolnicę wysypać purée ziemniaczane, makę, dodać mleko w proszku i pokruszony twaróg. Zrobić w środku dołek, wbić w niego jajka. Wyrobić ciasto, toczyć z niego wałki, lekko spłaszczyc, krajać ukośne kłuski. Wrzucić do wrzącej, osolonej wody. Kiedy wypłyną na wierzch — gotować jeszcze 5 minut, odcedzić. Pocać rumanłą bułeczką z masłem i ewentualnie posypać cynamonem i cukrem.

Obecnie, kiedy część naszego narodu znalazła się na drugiej, z kolei, wieloletniej emigracji, do tych czynników kapłanów języka polskiego wśród wielu innych, należy zaliczyć o. Mirewicza, który w dniu 15 listopada 974 roku, w czasie wręczania nagrody pisarskiej SPK na “Myśli niemale”, wypowiedział następującą zdania: “ziemi można być wypręgniętym, pozostanie mowa, w której się dalej mieszka, albo jeżeli się zdradza. Mowa ma znaczenie nie tylko języka, ale i znaczenie kultury duchowej. I choć nie żyjemy na ziemi polskiej, jesteśmy jednak wszyscy obywatelami tej ojczyzny, której na imię: kulturalne dziedzictwo matki. Dzieciństwo to żyć i uprawiać się może jedynie w warunkach wolności. Jeśli ich nie znajdzie w miejscu osiedlenia, musi emigrować i na emigracji, gdzie ma obowiązek głoszenia prawdy, że w kraju panuje system zniewalania umysłu i woli człowieka...”

A zatem, w naszej sytuacji, sytuacji ludzi żyjących w krajach wolnych, służba obojętności, sprawie narodowej, jest i musi być służbą prawdzie. Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni do spełnienia tego obowiązku. Ale największy obowiązek młodego pokolenia urodzonego i wychowującego się na emigracji; obowiązek naszym jest codzienne praktykowanie mi tego największego skarbu narodowego jakim jest język polski.

Mowa polska chwalił Bogu modając się, a obecnie moim liturgie w języku polskim. Wśród starszych pokoleń na widok prasy i książek polskich winno się bronić. Wzrost cen często w pomnianiach a tak baroko kochanych, jak u Skarbu skiego, bohatera noweli o kiewiczowskiej “Lata mi na nowe drogi, miał na piersiach swoją kochaną książkę — “Tadeusza”.

Końców zwrotka wiersza “Czterech kamieni” Bystrzyckiego Kiernowskiego: “Kto język mowy nie posiadał - Polskiego cheba nie karmie, Kto Polski przez nią nie dotknął - Niech w polny zmienni się kamień”.

Józef Baran

Uśmiechnij się!

Przed domem parafialnym w Warszawie stoi zebrałki, które rużelski to zauważył i zabrał do niego: — Tu się nie zebrałki! — pod kościół! — Wielmożny Towarzystwo Kłosa, Baki Cassals e de grandeza, — está novam tal não apa Padre Pena. — No i co synku, wreszcie tę maturo. — Owszem, ale po defectwo mam się zapisać na przyszły rok.

SUKCES NA RYBY

— No i co synku, wreszcie tę maturo. — Owszem, ale po defectwo mam się zapisać na przyszły rok.

POGOTOWIE Z WÓDZKI

Lekarz: Siostrzyzna, biał pacjencjontów zastępcy: swow! Chory: Wolalabym przyjechać, do miejscowości mam zaufania.

ANO I
THADEU K
CF
(Fragmen)

Dep
morar em c
nº 1, da Li
Oris Sofia
de novembro
sha dedica
Para pa
com me que
tica de Curri
po, pois con

Num lo
povos amie
nia, Sociad
Curitiba mo
o a realizac
nistas de te

Projeto
bom termo
res: de uem
que acendeu
cesso e, de
ra do munic
conselheira
candidatos
tal iniciativa

E evade
das entidades
turais e de
driata, cont
molias mest
Executiva a
Wachowicz
Henrique M
Curitiba m
que pequen
seus primó
de grande
Guomar N
Horzowski
Klein, Bakl
Cassals e de
grandeza, —
está novam
tal não apa
Padre Pena.
bio tiberé
Cumha que
musico eru
motivo pop
que hoje p
Brasílio Iti
curso Chop
música ver
O Conce
de abril. N
o Embaixar
Mickiewicz
João Ferraz

Salve o Dia das MÃES!

Mãe é como o amor; não existe definição clara e objetiva. Mas, posso dizer que mãe é tudo! É o ponto de partida. "O princípio de tudo!" É o alicerce da família. Se uma família não estiver devidamente preparada, se não existir fé em Cristo e união entre os familiares, e por algum motivo a mãe abandonar a família, ou pior, vier a falecer, a família desmorona. Sim, o alicerce principal faltou.

Quase que me faltam palavras para explicar o quanto é fundamental a presença da mãe. Dar à luz um filho, é uma dádiva divina. E criar esse filho, é um grande ato de amor.

Todas as palavras que saem da boca de uma mãe, vêm do coração. E o objetivo é atingir o coração do filho(a). Apesar que muitos filhos(as) possuem um "coração de pedra", e rebatem, não querem ouvir. Porém, mais cedo ou mais tarde, eles descobrem que ela sempre esteve e está certa! Mãe possui um sexto sentido!

Não vou escrever muito sobre as mães, me fogem as palavras de tanta emoção. Cada filho de bom senso e consciente, sabe que a sua mãe é a mulher mais maravilhosa e mais importante do mundo! Que Deus ilumine todas as mães do mundo!

E a você, minha mãe, que a paz de Cristo esteja com você em todos os momentos! Parabéns! Eu te amo muito!

Altair L. Vichinheski
R. Albano Reis, 956 — B. Retiro
Curitiba - PR

Águia ou galinha?

Um agricultor, conta uma lenda, encontrou um dia um ovo de águia num campo. Chegando em casa colocou-o para ser chocado por uma galinha, junto com outros ovos. Passadas algumas semanas, os ovos começaram a abrir e entre os pintinhos apareceu também a pequena águia.

Não sabendo das próprias origens e das próprias possibilidades, a águia viveu como galinha. Passava o dia cacarejando e esgravatando o terreno em busca de pequenos insetos. A noite, receosa dos pequenos animais que costumam sair nas trevas, recolhia-se ao galinheiro.

Um dia, nas asas do vento, quase perdendo-se no azul do céu, a suposta galinha viu uma águia. Curiosa, informou-se com uma galinha mais velha o que era aquilo. ... E aqui, a semelhança do final das novelas, dois podem ser os desfechos. ... Atrás de cada desfecho uma maneira de viver. "Não ligue para aquilo, aconselhou a galinha, não é para nós". Satisfeita com a resposta, a águia continuou a viver em meio às galinhas, fazendo tudo aquilo que via fazer ao seu redor. ... Na outra versão, sentindo dentro de si os apelos dos espaços, das tempestades e da luz, a águia levantou o voo para ser, para sempre, hóspede das alturas nos espaços azuis e nas montanhas de neve.

As duas versões da história aplicam-se perfeitamente à vida das pessoas. Há aquelas que se conformam com a mediocridade, desconhecendo as próprias possibilidades. Assim passam uma vida sem dignidade, na rotina e no cansaço das coisas comuns e mal feitas. Mas existem também aquelas pessoas que, de repente, descobrem que são feitas para as alturas. A ruptura com o passado é, quase sempre, dolorosa, mas elas afrontam a dificuldade e abandonam para sempre a sujeira, as cercas, todos os condicionamentos da rotina, para voar para o seu ideal. E tudo aquilo que se constituía o seu dia-a-dia é esquecido e uma dimensão nova e grandiosa abre horizontes para o infinito.

Todos nós, algumas vezes na vida, somos questionados. De um lado, a rotina, a pequenez, a mediocridade; do outro lado, o ideal, o heroísmo, a luta. Em vez dos "pobres homens", que Georges Simenon retrata em seus livros, surgem heróis, santos, insubmissos. Em vez de galinhas, águias; em vez de sujeira do galinheiro, os espaços infinitos de luz. De um lado, a mediocridade, a rotina, a vida sem sentido; de outro o ideal, o heroísmo, a superação. A escolha é de cada um.

Aldo Colombo

Novas moedas

O Conselho Monetário Nacional aprovou na primeira semana de abril a substituição da antiga moeda — o cruzeiro — pelo cruzado. Assim, desde o final de abril estão circulando as cédulas carimbadas de Cz\$ 10,00, Cz\$ 50,00 e Cz\$ 100,00.

As moedas cunhadas em cruzados — de valores de um, cinco, dez, vinte e cinquenta centavos e de um e cinco cruzados, entram em circulação a partir de junho deste ano, enquanto o lançamento das cédulas em cruzados, nos valores de Cz\$ 50,00, Cz\$ 100,00 e Cz\$ 500,00, será feito em outubro deste ano. Apenas os caracteres numéricos e

literais para a transposição do padrão em cruzados serão modificados, já que essas cédulas terão as mesmas características daquelas equivalentes em cruzeiros.

O Banco Central esclareceu que as cédulas de Cz\$ 500,00 terão o mesmo padrão que já havia sido aprovado para as cédulas de Cr\$ 500,000, com a figura do compositor Heitor Vila Lobos.

O lançamento da nova família de cédulas está marcado para janeiro de 1988. "Cada projeto de duas notas, com características próprias, demora oito meses", explicou o presidente do Banco Central, Fernão Bracher.

João Paulo II pode voltar ao Brasil em 88

O Papa João Paulo II poderá voltar ao Brasil em 1988, conforme anunciou o bispo Dom Ivor Lorscheiter, presidente da CNBB. A viagem terá um itinerário diferente da anterior para que outras capitais pudessem ver o Papa e ele poder falar sobre a realidade brasileira, conhecendo-a mais profundamente.

Antes da viagem que está sendo programada, o Sumo Pontífice deverá passar pelo Brasil quando irá visitar a Colômbia. Ao receber o convite, o Papa achou que a data estaria muito próxima, diante de outros compromissos assumidos, não descartou a possibilidade de vir ao Brasil em 1988.

Já estão na agenda do Papa várias viagens apostólicas, porém, segundo disse Dom Ivor, há uma especial preferência ao Brasil, pois foi o primeiro bem recebido quando esteve aqui e pode deixar mensagens por ele programadas. Outro fato que impressiona o Papa é que aqui estão cerca de 100 bispos, cuidando do maior rebanho católico do mundo e a CNBB tem destacada atuação em todo o processo de desenvolvimento do país.

Informatizado o Livro dos Livros

O Evangelho segundo São João diz que "o princípio era o verbo". Eis que o verbo se fez forma em forma na Abadia de Maredsous onde, depois de cinco anos de paciente trabalho, os monges beneditinos terminaram com êxito uma obra prima mundial: a informatização da Bíblia e o banco de dados sobre o livro dos livros.

Graças ao sistema da Abadia de Maredsous situada na Bélgica, perto da fronteira francesa, agora pode-se consultar a Bíblia por meio de um simples chamada telefônica através do sistema Telematic Minitel — um terminal doméstico de informática ligado ao telefone — que funciona em França.

Féiis, curiosos ou estudiosos agora podem ter a Bíblia livro por livro, versículo por versículo, página por página além de consultar o banco de dados sobre temas específicos ou palavras-chaves. O resultado do trabalho dos religiosos na informatização do antigo e do Novo Testamento, os dez livros anteriores a Jesus Cristo e os dez dos pelos católicos, num total de 800.000 páginas e cinco milhões e meio de sinais.

Dessa forma os monges beneditinos, conhecidos por sua tradição de copiadotes da Bíblia traduzida para 1.829 idiomas e dialetos — começaram a primeira ordem religiosa que utilizou a informática, amanhã se fará vídeo-disco. Os monges estão dispostos a combinar texto e imagem através dessa técnica. A informatização da Bíblia revela, dessa maneira, a necessidade da comunicação recorrendo aos métodos modernos da comunicação para divulgar o texto de Deus. "A fé cristã se baseia na revelação e na comunicação" disse o padre beneditino Ferdinand Poswick para quem a informática mudará o comportamento das pessoas com relação a Bíblia.

Po
kij cho
Kurytyb
br. w s
Senhora
ks. Bron
Urodzil
nika 191
kowie z
Bauera
Kotelon.
stawa
Krakowi
ku 1925
lego Ser
zy Misjo
Wsi w K
wicjar r
30 sierp
Wyswiec
kaplana
dziennik
Krakowi
pa Bazyl
Pocz
roku 194
towany
w oboza
Belsen a
wien na
młodzie
roku 194
zjach w
SPO
Zeb
wielkich
cznych
nych, Je
chodnich
Brytani
w Tokio
kutowar
mów dz
kich jak
narodow
handel,
nomiczn
dziej up
raz pom
nym.
Japo
nie wy
lenie z
wija się
towaly
Zjednoc
stnopolu
lutu. Dz
obu kra
170/180
Centraln
Star
James I
się usta
pobiedz
mala po
wszystki
sobow k
jów.
Deki
następu
dia kraj
nie pom
protekcj
udzielen
mi uzy
parcie z
nansowy
do dolat
walucie
4 — Z
miej żyw
kultnie